

«درس پنجم: پیامبر در مدینه (۱)»

۱. حضرت رسول (ص) توانست با نفوذ دادن اسلام به ..... این شهر را به عنوان پایگاهی قوی در اختیار مسلمانان قرار دهد.

الف) مکه   ب) طائف   ج) یثرب   د) جدّه

پاسخ ج) حضرت رسول (ص) می‌توانست با نفوذ دادن اسلام به یثرب این شهر را به عنوان پایگاهی قوی در اختیار مسلمانان قرار دهد.

۲. با ورود رسول خدا (ص) به شهر ..... زمینه‌های تشکیل حکومت اسلامی فراهم شد.

الف) جدّه   ب) یثرب   ج) طائف   د) مکه

پاسخ ب) با ورود رسول خدا (ص) به شهر یثرب زمینه‌های تشکیل حکومت اسلامی فراهم شد.

۳. به دستور چه کسی نام یثرب به طابۀ تغییر داده شد؟

الف) حضرت علی (ع)   ب) حضرت رسول (ص)   ج) خلیفه دوم   د) خلیفه سوم

پاسخ ب) پس از هجرت رسول خدا به یثرب نام آن طبق دستور ایشان به طابۀ و طیبه تغییر یافت.

۴. معنای یثرب چیست؟

الف) طهارت   ب) سرزنش   ج) گناه   د) ناسزا

پاسخ ب) معنای کلمه یثرب عبارت بود از عیب و فساد و سرزنش.

۵. تصویر زیر کدام بنای تاریخی اسلام را نشان می‌دهد؟ صفحه ۴۲ مسجد قبا

الف) مسجد قبا   ب) مسجدالنبی   ج) مسجدالخضراء   د) مسجدالحرام

پاسخ الف) این تصویر مسجد قبا در مدینه است.

۶. نخستین مسجدی که رسول خدا (ص) بنا نهاد چه نام داشت؟

الف) مسجدالنبی   ب) مسجدالخضراء   ج) مسجدالحرام   د) مسجد قبا

پاسخ د) نخستین مسجدی که رسول خدا بنا نهاد مسجد قبا بود.

۷. چرا شهر یثرب را مدینه می خوانند؟

الف) به علت اینکه نام یثرب به معنای عیب و فساد بود و به دستور پیامبر (ص) بعد از هجرت مدینه خوانده شد.

ب) به علت سکونت رسول خدا در این شهر به اختصار مدینه خوانده می شود.

ج) به علت اشتیاق مردم یثرب به اسلام و تشکیل حکومت اسلامی در این شهر آن را مدینه می خوانند.

د) به علت اینکه این شهر اولین پایگاه رسمی مسلمانان بعد از هجرت رسول خدا (ص) می باشد مدینه نامیده شد.

پاسخ ب) رفته رفته به علت سکونت رسول خدا (ص) در این شهر نامش به مدینه‌النبی (ص) و مدینه‌الرسول (ص) تغییر یافت و به اختصار مدینه نامیده شد.

۸. هنگام ورود اسلام به مدینه قبایل بنی قینقاع، بنی نضیر و بنی قریظه در کدام قسمت شهر زندگی می کردند؟

الف) شمال غربی   ب) جنوب غربی   ج) شمال شرقی   د) جنوب شرقی

پاسخ د) این قبایل در جنوب شرقی مدینه زندگی می کردند.

۹. قبایل اوس و خزرج از کدام منطقه به مدینه مهاجرت کرده بودند؟

الف) بحرین   ب) یمن   ج) شام   د) جدّه

پاسخ ب) قبایل اوس و خزرج عرب‌های مهاجر از جنوب جزیره‌العرب یعنی نواحی یمن بودند.

۱۰. چرا قبایل اوس و خزرج در یثرب سکنی گزیدند؟

الف) به دلیل اینکه یثرب به لحاظ موقعیت اقتصادی و زراعی مناسب بود.

ب) به دلیل اینکه یثرب به لحاظ موقعیت سیاسی و اجتماعی مناسب بود.

ج) به دلیل اینکه یثرب از لحاظ اقتصادی و نظامی مناسب بود.

د) به دلیل اینکه این منطقه مناسب برای کشاورزی، صنعتگری و تجارت بود.

پاسخ الف) به دلیل اینکه یثرب به لحاظ موقعیت اقتصادی و زراعی مناسب بود.

۱۱. جنگ بُعث بین چه کسانی رخ داد؟

الف) یهودیان و مسیحیان   ب) ساکنان اصلی یثرب و یهودیان

ج) تازه مسلمانان و یهودیان   د) قبایل اوس و خزرج

پاسخ د) عرب‌های ساکن یثرب در طول دوران قبل از ورود اسلام درگیری‌های زیادی با یکدیگر و با یهودیان

داشتند که آخرین آن جنگ بُعث بود که بین دو قبیله اوس و خزرج رخ داد.

۱۲. کدام عامل از زمینه‌های مهم گسترش اسلام در یثرب نمی‌باشد؟

الف) حضور یهودیان در این شهر و گزارش‌های آنان درباره پیامبر موعود

ب) وضعیت بحرانی یثرب در جنگ‌های ممتد زیان‌بار

ج) پایه‌های محکم شرک و بت‌پرستی در یثرب

د) خستگی قبایل عرب از نبردهای طولانی

پاسخ ج) پایه‌های سست شرک و بت‌پرستی که تاب مقاومت در برابر پیام جذاب و منطقی قرآن را نداشت.

۱۳. حضرت رسول خدا (ص) در روایتی می‌فرماید مدینه به وسیله ..... فتح شد.

الف) ایمان (ب) قدرت اسلام (ج) اعجاز الهی (د) قرآن

پاسخ د) حضرت رسول خدا (ص) در روایتی می‌فرماید مدینه به وسیله قرآن فتح شد.

۱۴. تأسیس مسجدالنبی (ص)، پیمان برادری میان مهاجر و انصار، پیمان عمومی مدینه و ... با چه هدفی انجام شد؟

الف) از بین بردن پایه‌های شرک (ب) تشکیل حکومت اسلامی

ج) غلبه بر اختلافات درونی یثرب (د) ایجاد وحدت بین همه ساکنان یثرب

پاسخ ب) با ورود رسول خدا به یثرب آن حضرت بی‌درنگ زمینه‌های تأسیس اولین حکومت اسلامی را با تأسیس مسجدالنبی با پیمان برادر میان مهاجر و انصار، پیمان عمومی مدینه و ... فراهم کرد.

۱۵. پایگاه مرکز حکومت پیامبر (ص) در آغازین گام برای تشکیل حکومت اسلامی چه بود؟

الف) یثرب (ب) مسجد (ج) جزیره‌العرب (د) قرآن

پاسخ ب) بلافاصله پس از ورود به مدینه حضرت رسول در آغازین گام برای تشکیل حکومت اسلامی به عنوان پایگاه در مرکز حکومت خود مسجدی ساخت.

۱۶. .... پایگاه مرکزی حکومتی بود که روزی بر تمام جزیره‌العرب گسترش یافت.

الف) مسجد قبا (ب) مسجد (ج) مسجدالحرام (د) مسجدالخضرا

پاسخ ج) مسجد نبوی پایگاه مرکز حکومتی بود که روزی بر تمام جزیره‌العرب گسترش یافت.

۱۷. در اوایل هجرت حضرت رسول (ص) به مدینه با چه کسی پیمان برادری بست؟

الف) ابویوب انصاری   ب) حضرت امیرمؤمنان علی (ع)   ج) حمزه   د) عمار یاسر

پاسخ ب) رسول خدا در دو نوبت امیرمؤمنان را برادر خود دانست.

۱۸. کدام جمله صحیح نیست؟

الف از منظر قرآن همه مؤمنان با یکدیگر برادرند.

ب) بجز برادری عمومی مؤمنان برای ایجاد برادری به صورت دوبه‌دو نیز تأکید شده است.

ج) قبل از حضرت رسول در مدینه پیمان‌های برادری میان مسلمانان مکه بسته نشده بود.

د) پس از هجرت از مکه به مدینه پیمان برادری مهاجر و انصار برقرار شد.

پاسخ ج) قبل از حضرت رسول (ص) در مدینه پیمان‌های برادری میان مسلمانان مکه بسته نشده بود.

۱۹. تصویر مقابل چه چیز را نشان می‌دهد؟ صفحه ۵

الف) حرکت حضرت رسول (ص) از مکه به مدینه

ب) حرکت حضرت رسول (ص) از مدینه به مکه

ج) مسیر حرکت حضرت رسول (ص) جهت بنای مسجد ایشان

د) مسیر حرکت حضرت رسول (ص) جهت غزوه بدر

پاسخ ج) نقشه روبه‌رو مسیر حرکت رسول اکرم از مسجد قبا به محلی که مسجد خود را آنجا بنا کرد می‌باشد.

۲۰. اولین قانون اساسی در اسلام کدام است؟

الف) پیمان تشکیل نیروی نظامی   ب) پیمان برادری میان مهاجران و انصار

ج) پیمان صلح مسلمانان و یهودیان خیبر (د) پیمان عمومی مدینه

پاسخ د) پیمان عمومی مبتنی بر اصول مترقی اسلام به منزله اولین قانون اساسی در اسلام قلمداد می‌شود.

۲۱. در اولین قانون اساسی در اسلام کدام شهر مقدس شمرده شد که خونریزی در آن حرمت داشت؟

الف) مکه (ب) جدّه (ج) طائف (د) مدینه

پاسخ د) مقدس بودن شهر مدینه و حرمت خونریزی در آن یکی از مفاد اولین قانون اساسی بود.

۲۲. در اولین قانون اساسی در اسلام کدام مرجع برای دادرسی هر اختلافی در مدینه معرفی شد؟

الف) حضرت علی (ع) (ب) بزرگان هر قبیله‌ای که در مدینه زندگی می‌کردند.

ج) حمزه عموی پیامبر (ص) (د) حضرت رسول اکرم (ص)

پاسخ د) مرجعیت پیامبر (ص) برای دادرسی در رفع هر گونه اختلاف در مدینه از جمله مفاد اولین قانون اساسی در اسلام بود.

۲۳. در صورتی که یهودیان مدینه با دشمنان مسلمانان همکاری می‌کردند در پیمان عمومی مدینه برا آنها چه چیزی پیش‌بینی شده بود؟

الف) حق اخراج آنها (ب) حق اعدام آنها

ج) محفوظ بودن حق مجازات آنها برای پیامبر (ص) (د) حق تبعید آنها

پاسخ ج) محفوظ بودن حق مجازات آنها برای پیامبر (ص) در پیمان عمومی مدینه پیش‌بینی شده بود.

۲۴. اصلی‌ترین شیوه تبلیغ پیامبر (ص) چه بود؟

الف) هدایت فکری مردم از طریق تبلیغ دعوت به توحید (ب) ایجاد پیمان عمومی مدینه

ج) ایجاد پیمان برادری میان مسلمانان

د) نمایش قدرت نظامی مسلمانان به مشرکان

پاسخ الف) هدایت فکری مردم از طریق تبلیغ دعوت به توحید

۲۵. اذن جهاد با کافران چگونه صادر شد؟

الف) پس از غزوه بدر

ب) با نزول آیات ۳۹ و ۴۰ سوره حج

ج) پس از غزوه احد

د) بعد از تنظیم پیمان عمومی مدینه

پاسخ ب) با نزول آیات ۳۹ و ۴۰ از سوره حج اذن جهاد با کافران از سوی خداوند صادر شد.

۲۶. مسیر تجارت مشرکان مکه به شام از خط ساحلی کدام دریا عبور می کرد؟

الف) دریای مدیترانه

ب) دریای عمان

ج) دریای مرمره

د) دریای سرخ

پاسخ د) مسیر تجارت مشرکان مکه به شام از خط ساحلی دریای سرخ و با فاصله اندکی از مدینه می گذشت.

۲۷. مسلمانان مکه ..... نامیده می شدند و مسلمانان مدینه به ..... شهرت یافتند.

الف) مهاجرین - متقین

ب) متقین - مهاجرین

ج) انصار - مهاجرین

د) مهاجرین - انصار

پاسخ د) مسلمانان مکه مهاجر نامیده می شدند و مسلمانان مدینه به انصار شهرت یافتند.

۲۸. تصویر روبه رو نشان دهنده کدام بنای تاریخی است؟ صفحه ۴۴

الف) مسجد قبا

ب) مسجد الحرام

ج) مسجد الخضر

د) مسجد النبی

پاسخ د) این تصویر نشان دهنده مسجد النبی است.

۲۹. کدام یک از تصاویر زیر مسجد ذوقبلتین را نشان می دهد؟

الف) صفحه ۵۱

ب) صفحه ۴۲

ب) صفحه ۴۴

د) صفحه ۴۹

پاسخ د) این تصویر نشان‌دهنده مسجد ذوقبلتین است.

۳۰. کدام یک از مساجد زیر نخستین مسجدی است که حضرت رسول (ص) بنا کردند؟

الف) صفحه ۴۲   ب) صفحه ۴۴   ج) صفحه ۴۹   د) صفحه ۵۹

پاسخ الف) مسجد قبا نخستین مسجدی است که رسول خدا بنا نهادند.

۳۱. کدام عبارت صحیح نیست؟

الف) به نبردهایی که رسول خدا در آنها شرکت داشتند غزوه و به غیر آنهايي که حضرت در آنها حضور نداشتند سریه گفته‌اند.

ب) همه غزوه‌ها و سریه‌ها منجر به جنگ می‌شدند.

ج) تعداد غزوات پیامبر ۲۶ یا ۲۷ عدد بوده است.

د) تعداد سریه‌های حتی تا ۶۶ سریه هم نداشته‌اند.

پاسخ ب) همه غزوه‌ها و سریه‌ها منجر به جنگ می‌شدند.

۳۲. چند سال از رسالت پیامبر (ص) در مکه گذشت؟

الف) ۲۳ سال   ب) ۱۰ سال   ج) ۱۸ سال   د) ۱۳ سال

پاسخ د) ۱۳ سال از رسالت پیامبر (ص) در مکه گذشت.

۳۳. اصرار چه کسی منجر به حرکت مشرکان مکه به منطقه بدر شد؟

الف) ابوسفیان   ب) ابوجهل   ج) ابولهب   د) ابوبکر

پاسخ ب) مشرکان مکه به اصرار ابوجهل با سپاهی هزار نفری به سوی منطقه بدر حرکت کردند.

۳۴. به چه علت در گذشته منطقه بدر منزلگاه کاروان‌ها بود؟

الف) به علت وجود مزارع بسیار
ب) به علت تجاری بودن منطقه

ج) به علت وجود راه‌های مناسب
د) به علت وجود چاه‌های آب

پاسخ د) به علت وجود چاه‌های آب در آن منطقه، بدر منزلگاه کاروان‌ها بود.

۳۵. چه مدت بعد از جنگ بدر غزوه احد اتفاق افتاد؟

الف) یک سال
ب) دو سال
ج) سه سال
د) چهار سال

پاسخ الف) یک سال پس از غزوه بدر غزوه احد اتفاق افتاد.

۳۷. حمزه عموی پیامبر (ص) در کدام غزوه به شهادت رسید؟

الف) خندق
ب) بدر
ج) خیبر
د) احد

پاسخ د) در غزوه احد هفتاد نفر از مسلمانان به شهادت رسیدند که یکی از آنها حمزه عموی رسول خدا بود.

۳۷. عامل شکست مسلمانان پس از پیروزی ابتدایی در جنگ احد چه بود؟

الف) ضعف مسلمانان
ب) بازگشت منافقان در میانه راه

ج) محرومیت از امدادهای نبی
د) دنیاطلبی

پاسخ د) دنیاطلبی تعدادی از مسلمانان موجب شد قبل از پیروزی کامل به جمع کردن غنایم مشغول شوند و

اغلب سربازان محافظ گذرگاه نیز به این منظور از کوه سرازیر شدند.

۳۸. مسلمانان ابتدا به کدام سمت نماز می‌گزاردند؟

الف) مسجدالنبی
ب) مدینه
ج) مکه
د) بیت‌المقدس

الف) بیابان‌های اطراف مدینه

ب) شکمبه شتر

ج) زمین‌های باتلاق اطراف مدینه

د) زمین‌های سنگلاخ اطراف مدینه

پاسخ د) زمین‌های سنگلاخ وسیع اطراف مدینه معروف به حره بوده است.

۴۴. چرا توافق یهودیان و مشرکان در جریان جنگ احزاب نقض شد؟

الف) در اثر پیمان‌شکنی یهودیان

ب) در اثر فعالیت‌های عامل نفوذی پیامبر (ص) در میان دو گروه

ج) در اثر طولانی شدن جنگ و دشواری تامین آذوقه

د) بر اثر غلبه ترس بر دل یهودیان

پاسخ ب) با تدبیر پیامبر (ص) فعالیت‌های عامل نفوذی پیامبر (ص) به نام نعیم‌بن مسعود که هم با مشرکان و هم با یهودیان ارتباط داشت میان آنها اختلاف افتاد و توافقشان نقض شد.

۴۵. طول خندقی که مسلمانان برای جنگ احزاب حفر کردند چه میزان بود؟

الف) پنج و نیم کیلومتر

ب) چهار و نیم کیلومتر

ج) شش و نیم کیلومتر

د) هفت و نیم کیلومتر

پاسخ الف) طول خندق را پنج و نیم کیلومتر تخمین زده‌اند.

۴۶. عامل نفوذی پیامبر (ص) در میان یهودیان و مشرکان در جنگ احزاب چه کسی بود؟

الف) کبربن دائل   ب) نعیم‌بن مسعود   ج) عمر بن عبدود   د) جعفر بن ابی طالب

پاسخ ب) عامل نفوذی پیامبر (ص) نعیم‌بن مسعود بود.

۴۷. کدام گروه از یهودیان قرار بود از داخل مدینه در جنگ احزاب به مسلمانان حمله کنند؟

الف) یهودیان بنی قینقاع   ب) یهودیان بنی نضیر   ج) یهودیان بنی قریظه   د) یهودیان شام

پاسخ ج) یهودیان بنی قریظه قرار بود از داخل مدینه به مسلمانان حمله کنند.

۴۸. نقشه روبه‌رو نشان‌دهنده نقشه کدام غزوه یا سریه است؟ صفحه ۵۰

الف) خندق   ب) احد   ج) خیبر   د) بدر

پاسخ الف) این نقشه غزوه خندق را نشان می‌دهد.

۴۹. مبارزه رسول خدا (ص) با کدام‌یک از گروه‌های زیر دشوارتر است؟

الف) یهودیان   ب) مشرکان   ج) کافران   د) منافقان

پاسخ د) مبارزه حضرت رسول خدا (ص) با منافقان دشوارتر بود زیرا اینان در پس نقاب نفاق پنهان شده بودند و پیامبر به حکم ظاهر اسلام نمی‌توانست با آنها بجنگد.

۵۰. کارشکنی‌های منافقان به صورت تشکیلاتی تا چه زمانی ادامه داشت؟

الف) تا زمان فتح مکه   ب) تا زمان فتح خیبر   ج) تا زمان رحلت رسول اکرم   د) تا زمان مرگ عبدالله-

ابی

پاسخ د) کارشکنی‌های منافقان به صورت تشکیلاتی و حزبی تا مرگ عبدالله بن ابی در سال نهم هجری ادامه داشت.

۵۱. رهبر منافقان مدینه چه نام داشت؟

الف) عبدالله بن ابی   ب) عمر بن عبدود   ج) سمره بن جندب   د) بکر بن دائل

پاسخ الف) رهبر منافقان شخصی به نام عبدالله بن ابی بود.

۵۲. ویژگی مهم یهودیان در مدینه چه بود؟

الف) نفاق   ب) عهدشکنی   ج) دشمنی با مسلمانان   د) مهارت در صنعتگری

پاسخ ب) ویژگی مهم یهودیان که به آن شهرت داشتند عهدشکنی آنان و عدم پایبندی به پیمان‌هاست.

۵۳. کدام ویژگی یهودیان از گذشته تاکنون باقی است؟

الف) نفاق   ب) دشمنی با مسلمانان   ج) جنگ و قتال   د) عهدشکنی

پاسخ د) امروزه نیز برخی از مدعیان پیروی از آیین یهود همانند رژیم

۵۴. حاصل دشمنی یهودیان و مسلمانان بروز چند جنگ بود؟

الف) دو جنگ   ب) سه جنگ   ج) چهار جنگ   د) یک جنگ

پاسخ ب) سه جنگ حاصل دشمنی میان یهودیان و مسلمانان بود.

۵۵. بروز سه جنگ میان یهودیان و مسلمانان چه نتیجه‌ای برای یهودیان داشت؟

الف) اخراج آنها از مدینه   ب) تبعید آنها به شام   ج) اعدام آنها   د) تملک اموال آنها

پاسخ الف) حاصل دشمنی‌های یهودیان منجر به اخراج آنها از مدینه شد.